

KS- 21/01364

Remissvar - Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033, I2021/02884

Norsjö kommun har i förslaget valt att fokusera på transportinfrastruktursatsningar som finns kring vår kommun; vägnätet, järnväg, el-infrastruktur samt vikten av samordning med länstransportplanerna. Fokus har även varit att bedöma hur övriga satsningar kan gynna Norsjö kommuns och länets utveckling. Kommunen anser att satsningen på Västerbotten generellt är en viktig del för utvecklingen av Nordkalotten och förhoppningsvis bidra med positiv samhällsutveckling nationen som helhet. Dock är avsaknaden på satsningar för Norrlands inland påtaglig i det upprättade förslaget.

Vägnät

I planen så nämns i flera sammanhang att Trafikverket kommer att säkerställa att vägarna inte blir så dåliga att framkomligheten för lätt trafik påverkas. Kommunen anser dock att Trafikverket ej kan säkerställa det då framkomligheten för lätt trafik redan idag påverkas på grund av vägnätets status. Kommunen instämmer med planen såtillvida att den tillkännager att mer medel behövs till de lågtrafikerade vägarna och med att vägnätets underhållsbehov överstiger medlen. För utvecklingen i glesbygden är transporten via väg avgörande både för person och gods då det finns få eller inga andra alternativ.

Vägarna i Västerbotten delvis mycket dålig standard med spårbildning och tjälskador som kan orsaka olyckor. Vintertid har flera olyckor skett på grund av spårbildning. Kommentarer har varit många kring att vägarna plogas för dåligt men i själva verket så är det vägnätets dåliga skick som orsakar spårbildning, vilket inte kan åtgärdas med plogning vintertid. Konsekvenserna av en försämrad vägstandard kommer att bli fler olyckor. I planen nämns att en åtgärd för att upprätthålla trafiksäkerheten är att sänka hastigheterna. Längs vissa sträckor sker detta idag rent naturligt då vissa vägar är så dåliga att anvisad hastighet inte kan hållas. I Västerbotten råder långa avstånd mellan målpunkterna vilket ställer ökade krav på att snabbt kunna transportera sig längs vägar. Med sänkta hastigheter blir avstånden längre vilket i sin tur påverkar möjligheten till utveckling negativt. Sänkta hastigheter får konsekvenser både för näringslivet och innevånare i kommunen och hela regionen. Norsjö kommun anser att hastighetssänkning inte ska ersätta investerings-, underhålls- och driftåtgärder på vägarna.

Enskilda vägar: Enligt förslag sker ingen utökning av bidrag till enskilda vägar. I Norsjö kommun finns 90 km enskilda vägar där statligt bidrag lämnas med 60 % och kommunen finansierar av skattemedel 40 %. Vissa av dessa är genomfartsväg till annan kommun. För att upprätthålla vägarna i brukbart skick krävs betydande

tillskott från den kommunala budgeten vilket direkt får konsekvenser på andra verksamheter. Otillräcklig finansiering innebär också att underhållsskulden ökar kontinuerligt. Norsjö kommun anser att en utökning av bidrag till enskilda vägar är helt avgörande för det framtida vägnätet.

El-infrastruktur

I Norsjö kommun saknas i dagsläget helt ladd-infrastruktur. Kommunen instämmer helt med att behovet av att el-vägar måste säkerställas. Om fordonsflottan ska kunna ställas om till fossilfritt måste vi ha en fungerande infrastruktur för fossilfria bilar. Denna infrastruktur ska finnas på plats innan styrmedel för att fasa ut bränslefordonen aktualiseras. Norsjö kommun anser att ytterligare medel avsatt finansiering av laddinfrastruktur på de orter där marknaden själv inte kan lösa detta.

Järnväg

Norsjö kommun ser Norrbottniabanan som en viktig investering för utvecklingen av norra Sverige och som även kan ge positiva samhällseffekter för vår kommun. Bättre tillgänglighet till inlandet genom effektiva och miljövänliga transporter längs kusten är av vikt. Om utbyggnaden av det nya digitala signalsystemet ERTMS (European Rail Traffic Management System) bidrar till ett säkrare flöde av gods och persontransporter längs järnväg är kommunen positiv. För att öka attraktiviteten av att välja tåg framför flyg är det viktigt att transporten kan ske utan förseningar eller avbrott.

I föreslagen plan utelämnas inlandsbanan. Norsjö kommun tycker att förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen bör prioritera åtgärder på inlandsbanan eftersom den har en viktig framtida funktion för överflyttning väg till järnväg.

Norsjö kommun konstaterar med oro att en så stor del av den totala finansieringen av planen förväntas avsättas till tre nya stambanor i söder för höghastighetståg vilket kommer att äga upp en stor del av kakan i denna, men även i kommande planer. Samtidigt saknas redan i befintlig plan finansiering till de 20 största järnvägsinvesteringarna. I den föreslagna planen blir den bristande finansieringen ännu större. Norsjö kommun anser därför att de tre nya stambanorna bör lyftas ur planen och hanteras separat.

Övriga synpunkter

Inom planen föreslås prioritering av åtgärder för att gynna renskötsel vilket kommunen ser positivt på. Det är viktigt att minska riskerna för olyckor med vilt och ren och gynna renskötsel genom att underlätta för samernas förflyttning av renar mellan betesområden.

Befolkningsprognoserna för norra Sverige ger en mycket förenklad bild av utvecklingen i regionen. Underlag som baseras på en generaliserad bild som antar minskande befolkning och gleshet riskerar att underminera satsningar för framtiden,

som är nödvändiga för att följa den utveckling som sker i regionen. Vi står inför stor befolkningstillväxt i flera av norra Sveriges kommuner, betydande investeringsvolym och en basindustri som blir allt viktigare i perspektiv av en växande marknad för biobaserade energikällor och en växande mineralsektor. För Västerbotten är det därför angeläget att både satsa på det lågtrafikerade vägnätet och ge förutsättningar för växande städer såsom Skellefteå.

Då planen som helhet inte är fullt finansierad och med tanke på vikten av den regionala transportinfrastrukturen vill Norsjö kommun påtala vikten av att tillskjuta investeringsmedel till länsplanerna.

Eleonore Hedman
Kommunchef

Norsjö kommun